

Del kun ere Skueretter, der figurere her og tage sig særlig husmandsvenlige ud, men ikke komme Husmændene til gode. Der er saaledes 2,000 Kr. bevilget til Husmandskursus, men deraf er der efter det sidste Statsregnskab ikke anvendt mere end 800 Kr. Bevillingen til Spadekultur er heller ikke bleven anvendt i hele sin fulde Udstrækning, den er paa 3,000 Kr., men kun de 2,700 ere blevne anvendte. Saaledes kan det naturligvis let gaa, naar de, der skulde have godt af Bevillingen, ikke selv faa Lov til at bestemme, hvor vidt den skal bruges eller ikke. Naar det skal overlades til Formyndere at dømme om, hvor vidt Pengene skulle anvendes eller ikke, sker det meget let, som Tilfældet er her, at ret betydelige Beløb blive liggende tilbage og slet ikke komme den Sag til gode, som det var Hensigten, de skulde komme til gode.

Nu siges der ganske vist fra visse Sider, at Husmændene skulle være forsigtige med at forlange dette Selvstyre. Det kan let komme til at skade dem, idet den Støtte, de hidtil have modtaget fra Landboforeningerne ved Tilskud til Statsbevillingerne, muligvis kunde falde bort, og derved vilde Husmændene komme til at lide et betydeligt Tab. Lad os se, hvorledes denne Sag forholder sig. Der bevilges paa Finansloven 90,000 Kr. til Fremme af Husmandssagen. Landboforeningerne have efter de sidste Regnskaber af deres Kasse tilskudt i alt 15,810 Kr. 84 Øre, det vil sige omtrent $\frac{1}{6}$ af Statskassens Tilskud. Men hvad er det for Penge, Landboforeningerne tilskyde? Det er i Virkeligheden, ret beset, slet ikke deres egne Penge, ikke deres egne Medlemskontingenter, de bruge hertil, nej, det er Statens Penge. Fordi Landboforeningerne selv faa et Tilskud af Statskassen paa 30,000 Kr. aarlig, kunne de jo sagtens optræde flot, sagtens optræde som Velgørere. Det er Statens Penge, de benytte til at spille Velgørere med. I Virkeligheden ofre Landboforeningerne ikke en eneste Øre til Fremme af Husmandssagen af deres egne Medlemmers Kontingenter. De Penge, de anvende, er en Part af det store Tilskud, de hvert Aar modtage fra Statskassen, det er henimod Halvdelen af dette Tilskud og ikke mere. Derfor kan der ikke være nogen som helst Fare for, at Husmændene skulle komme til at lide et økonomisk Tab, hvis de frigøre sig for Landboforeningernes Formynderskab. Og skulde det saa vise sig, at Landboforeningerne ikke længere ville tilskyde noget til Husmandssagen, vilde

den naturligste Følge jo dog blive den, at vi her fra Rigsdagen afdroge et tilsvarende Beløb i de 30,000 Kr., der hidtil ere ydede til Landboforeningerne. Naar man vil gennemgaa Landboforeningernes Regnskaber, som vi fra socialdemokratisk Side have forlangt eller have ønsket skulde komme til at foreligge, og som nu ogsaa foreligge klart for os, vil det vise sig, at de Tilskud, de enkelte Landboforeninger yde, ere meget forskellige. Det glæder mig, at disse Regnskaber ere bragte til Stede, fordi der paa dette Punkt sikkert hos de allerfleste har hersket stor Uklarhed med Hensyn til det virkelige Forhold. Jeg skal saaledes gøre opmærksom paa, at f. Eks. det ærede Medlem for Give (N. C. Jensen) udtalte ved Finanslovens første Behandling, da jeg kritiserede dette Spørgsmaal, ganske flot, at det var noget, jeg ingen Forstand havde paa. Der er jo Folk, som, naar de høre en Paastand fremsat, der strider mod, hvad der er det almindelige hjemme i deres eget Sogn, erklære ganske rask, at det har vedkommende ingen Forstand paa. Det er en Gengangere fra Jeppe Berg, at kommer der en Teori, som ikke passer med den gangse der hjemme i Sognet, er man straks villig til at slaa den ned og erklære: Det har vedkommende ingen Forstand paa. Jeg vil nu tillade mig at henvise det ærede Medlem til at studere disse Regnskaber. Han vil da se, at min Kritik var fuldt ud berettiget.

Hvad de enkelte Landboforeninger yde til Fremme af Husmandssagen, er, som jeg bemærkede før, meget forskelligt. Der er en Landboforening, Grenaa, der til Præmier og Rejseunderstøttelser til Husmænd ikke yder en eneste Øre. Der er en Landboforening, som hedder Ulfborg-Hind Herred; den giver 1 Kr., siger og skriver een Krone, til disse to Formaal. Landboforeningen for Randers Amts nordøstlige Del flottes sig med 5 Kr., Landboforeningen for Randers Amts nordvestlige Del derimod yder 30 Kr. Tage vi større Samlinger af Landboforeninger som dem ovre paa Fyn, viser det sig, at samtlige fynske Landboforeninger til Husmandssagens Fremme kun have ydet et Beløb paa 624 Kr. 89 Ø., medens det Tilskud af Statens Penge, de have modtaget til Forvaltning i det samme Øjemed, beløber sig til 4,500 Kr. Disse Foreninger paa Fyn, der dog sikkert maa betragtes som nogle af de rigeste Landboforeninger, vi have her i vort Land, have altsaa kun ydet dette meget beskedne Tilskud paa 624 Kr. 89 Ø.,